

Sistemsко knjižničarstvo 2019. Distribuirani knjižnični informacijski sustavi i integrirane usluge, 17.12.2019., Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Mogućnosti primjene *blockchain* tehnologije u baštinskim ustanovama

Implementation possibilities of blockchain technology in the heritage institutions

Hrvoje Stančić

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, Filozofski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, Zagreb
hstancic@ffzg.hr

Vrsta izlaganja. Pozvano izlaganje

Sažetak. Ulančani blokovi (engl. *blockchain*) i tehnologija distribuirane glavne knjige (engl. *distributed ledger technology*, DLT) termini su koji se danas često spominju, no najčešće u kontekstu finansijskog poslovanja, odnosno kriptovaluta. Suprotno tome, moglo bi se reći da je *blockchain* tehnologija prava arhivska tehnologija, jer sve što se tamo zabilježi više se ne može izbrisati. Ona danas nalazi primjenu u mnogim sferama poslovanja, ali i u baštinskim institucijama. Autor se ciljano osvrće upravo na aspekt baštinskih institucija te pritom najprije razjašnjava kako *blockchain* i DLT funkcioniraju, a potom tumači mogućnosti njihove primjene. One se kreću od upravljanja dokumentima, očuvanja integriteta i neporecivosti digitalnih zapisa, stvaranja digitalnih izvornika pa sve do upravljanja i reguliranja autorskih prava. Konačno, autor daje prijedloge za povezivanje na postojeće i jednostavno dostupne *blockchain* servise i pritom savjetuje kako ostati usklađen sa zahtjevima GDPR-a.

Abstract. Blockchain and distributed ledger technology (DLT) are often mentioned today, but usually in the context of finances, i.e. cryptocurrencies. In contrast, one could argue that the blockchain technology is a real archival technology because of its append-only characteristics. Today, it finds its application in a variety of businesses

as well as in the heritage institutions. The author focusses precisely on those institutions. Firstly, he explains how blockchain and DLT work. Secondly, he explains possibilities of their use in the heritage sector, e.g. in document management, for preservation of records' integrity and non-repudiation, creation of digital originals, copyright management and regulation etc. Finally, the author proposes the connection to the available blockchain services and advises how to stay compliant with the GDPR in the process.

Ključne riječi. blockchain, DLT, baštinske ustanove, očuvanje integriteta, autorska prava, GDPR

Keywords. blockchain, DLT, heritage institutions, preservation of integrity, copyright, GDPR

Biografija autora.

Dr. sc. Hrvoje Stančić, redovni je profesor na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje predaje na preddiplomskoj, diplomskoj i doktorskoj razini studija. Koautor je "Arhivističkog rječnika. Englesko-hrvatski, hrvatsko-engleski", autor knjige "Digitalizacija", autor više od 80 znanstvenih i stručnih radova voditelj europskog istraživačkog tima na globalnom projektu InterPARES Trust (2013. – 2019.) kao i član predsjedništva Hrvatskog arhivističkog društva. U Hrvatskom zavodu za norme predsjednik je zrcalnog tehničkog odbora za razvoj norme ISO/TC 307 Ulančani blokovi i tehnologija distribuirane glavne knjige.